

(Давоми.
Боши учинчи бетда)

Бошқача айтганда, жамоатчилик онгига факат "давлат фуқаролар олдида эмас", балки "фуқаролар ҳам давлат олдида масъулдирлар", деган гояни сингдириш айни кунда миллий мағкура соҳасида амалга оширилозиз бўлган энг муҳим вазифалардан бирор.

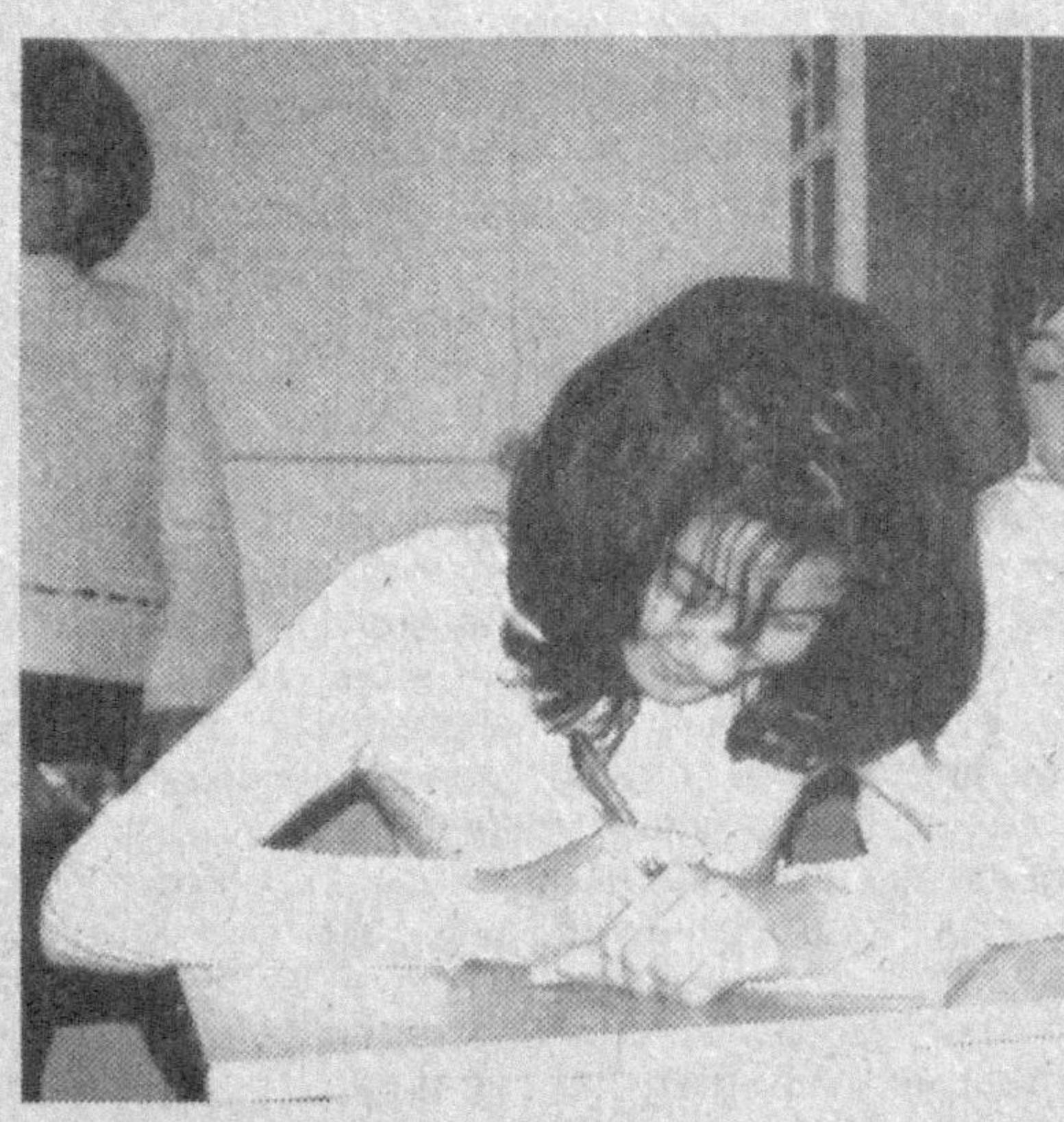
Хўш, мустакиллик рамзи бўлмиш Конституциямиз жамиятимиз, хусусан, ёшларнинг ижтимоий ҳаётида кандай ўзгаришлар манбаи бўлди. Хар биримиз Конституция асосида яратниб берилётган имкониятлардан унумли фойдаланаётгизми? Ҳукукимизни билиб, бурчимизни эсадан чикармаяпмизми?

Авало шуни айтиш керак-ки, ўсиб келаётган ёш авлодни хеч кимдан, хеч кайси ривожланган жамият ёшларидан кам киммай камолга етказиш давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айланди. Ана шундай алоҳида эътибор ва оқиона сиёсат натихаси ўларок, Узбекистоннинг хакиқий ўтиши ва бугуни, бетакрор маданияти, айниқса, унинг истеъодиди фарзандлари дунё кўз ўнгидаги намоён бўлган бўлса, Башкунумиздан рўёбга чиқаришни ҳукукӣ жиҳатдан кафолатлади. Янаям анироғи, Конституциямиз биз, ёшлар жамиятимиз учун ётук мутахассис бўлбай етишиши мизда хам ижтимоий-иктисодий, хам сиёсий-ҳукукӣ пойдевор вазифасини бажарип келмоқда.

Бугуни кунда, жаҳоннинг қайси бир тараққий этган давлати ўтиб юргида борманг, албатта, ўзбекистонлик ёшларни эса ана шу орзулиримиз айнан ишончли ҳимоячимиз — Конституциямиз туфайли амалга ошаётганини барчамиз ҳам бир-

надони кутубхонасида ҳоҳ у зиёё, ҳоҳ у оддиг оила бўлсин, албатта, Мустакиллик декларацияси ва Конституциянинг

ИМКОНИЯТ ОРТИДАГИ МАСЪУЛИЯТ

кўрасиз. Бундан ўн беш, йигирма йил аввал ўзбек фарзанди дунёнинг машҳур сиёсатонлари таҳсил олган Гарвард ёхуд Оксфорд Университети таълим олий ўқув юртларидан таълим ола туриб, табабаликнинг марказида Марказий Осиёда ягона халқаро Вестминстер университети ташкил этилади, деган фикри бирон-бир киши хәйлини ҳам келтиролмас эди. Бугун

дек хис қиласермаймиз. Байсан эса замонавий коллеж ва мактабларда, шинам аудиторияларда, нуғузли олий ўқув юртларидан таълим ола туриб, табабаликнинг марказида Марказий Осиёда ягона халқаро Вестминстер университети ташкил этилади, деган фикри бирон-бир киши хәйлини ҳам келтиролмас эди. Бугун

ваҳоҳони ҳам келтиролмас эди. Бугун

Mitti maslahat

МАЪМУРИЙ ЖАВОБГАРЛИКДАН ОЗОД ҚИЛИШ

Маълумки, "Маъмурӣ жавобгарлик тўғрисида"ги кодекснинг 21-моддасида содир этилган маъмурӣ ҳукукбузарлик кам аҳамиятга эга бўлган тақдирда, бу ишни кўриб чиқишига ваколати бўлган идора (мансадбор шахс) ҳукукбузарни маъмурӣ жавобгарликдан озод этиб, уни огоҳлантириш билан кифояланиши мумкин эканлиги белгиланган.

Аммо ҳаётда баъзан судлар томонидан содир килинган маъмурӣ ҳукукбузарликнинг аҳамияти юқори бўлса ҳам у ёки бу сабаб рўяқ чиқилинг (мансабдор шахс) ҳукукбузарни маъмурӣ жавобгарликдан озод килиниб, огоҳлантириш билан кифояланиши мумкин эканлиги хукукбузарлик учун татбиқ этиши керак. "Маъмурӣ жавобгарлик тўғрисида"ги кодекснинг 21-моддасида маъмурӣ ҳукукбузарликнинг кам аҳамиятли эканлиги хакида фикр юритиш имконини берадиган

белгилар рўйхати ёки кўрсатмалар кайд этилган. Булар - катта ижтимоий зарар етказмайдиган ва жамият ҳамда фуқароларга бирон-бир даражада зиён келтиролмайдиган хатти-харакатларидар.

21-модда барча кам аҳамиятли ҳукукбузарликлар учун жавобгарликдан озод қилишининг мажбурий эканлигини билдиримайдик, балки факат ана шундай қарор кабул килиш ҳукукни назарда тутади. Шу сабаби мансабдор шахс ҳукукбузарликнинг барча томонларини қараб чиқиши, унинг оқибатларига баҳо бериши, хатти-харакатини содир этиш билан фуқароларга ёки жамиятга бирон-бир даражада катта зарар етказилмаганига ишонч ҳосил қилиши, ҳукукбузарлик содир этилган шароитни, ҳукукбузарни шахсини, жавобгарликни ингиллаштирувчи ҳолатларни татбиқ қилиши лозим. Аниқланган барча маълумотлар ҳукукбузарни жавобгарликдан озод қилиши ва унга нисбатан огоҳлантириш билан чекланиши мумкин ёки йўқми, деган саволга жавоб беради.

Мухлиса ПАТТАЕВА

Куз саковати

Бекорчилик, дангасалик одамни худди зангдай ишдан чиқарди. Наққирон йигитлар бундай «дард»га мубтало бўлса, эгри йўл танлаб, тубанилик кўчаларига кириб кетади. Бундай кишиларга касофат, шубҳалар илакишиб юради. Барча иллатларнинг илдизиbekорчилик хисобланади.

Фарруҳ Камбаров 2000 йилнинг ёзида холаси Сабор Султонова яшайдиган Буҳоро шаҳридан Имом Фазолий кўчасидаги уйда унинг ўлий Жамол Қаруев билан нонвонли килиб юрганди. Нимадир сабаб бўйди-ю, улар bekorchiлик кўчасига кириб келиши. Ҳаёт кинчилекларни виғниш учун уларга ироға да кетиши маддий.

— Фарруҳбек, тандирнинг олодида кўйиб, терлаб-пишиш юрган эканмиз. Бойбек кетиши, яхши яшаш, мўмайгина бойлик эгаси бўйларнинг сиirlarini билmas эканмиз.

— Қандай сир қан? Сиз ва мен ҳам бойвачалардадир герайдиган юргандиган кунлар келармикан?

— Шаҳристон бозорини биласан. Уша ерда тиллафуршлар бозори бор. Пулнинг кattasi ҳам, тилларнинг аслилар ҳам ўшаларда. Бир эр-хотин кутишиб юрибман. Савонди хотин койилмакон килиб удалайди. Ҳар куни соат 13-14 лар орасида эри келиб, тилла буюмларни ва пулни ўнга олиб кетади. Уша кишини тунасак.

— Тилла ва пулар бизни бўлади, демокричиз-да. Bekorchiлик жонга тегди, зерикбек кетдик. Мен тайёр, — деди Фарруҳ. — Мабодо кўрга тушсак-чи? Қамалиб кетсан-чи?

СУД ОЧЕРКИ

билин юрган чёт эл турилари ҳам чор-атрофий хайрат билан томоша килишиарди. Фарруҳ ва Жамолиева эса факат тиллафуршу Шафоат Солиевна ҳамда унинг турмуш ўрготи Болта Ахмедов кишига тарди. Соат миннада 14 ларга яқинлашганда тиллафуршингиз эри тилла буюмлар солинган халта билан бозор дарвозасидан чиқиб келди.

— Мен уйини биламан. Вақт тигиз, — деди Жамол.

Улар Болта Ахмедов яшайдиган кўча бўрилишида уни пойдай бошлиди. У ўнига яқинлашабтган иковлон тўсатдан Болта Ахмедовга хўжум килиши. Унинг

юз, кўз ва баш кисмiga мушт тушнириб, тилла буюмлар солинган халтани олиб кочишиди.

«Ўлка» салмоқли эди. Босқинчилар 100.000 сўмлик электрон тарози, 150.000 сўмлик бриллиант тошини аниловчи мослама, 50.000 сўм нақд пул, 3.000.000 сўмлик жуда кўп микдордаги тилла тақинolарни ва Шафоат Солиевнинг фуқароларга паспортини кўлга киритишиди.

— Вақеа содир бўлган кун, гарчи ора-

дан беш йил ўтган бўлса-да, аниқ эсим-

тизнириб, — деди Фарруҳ. — Чунки 10 ав-

густ түгиган куним. Тақси-

мотда менга 5 жуфт ҳар ҳил тилла си-

рга, 2 дона кизил кўзли аёллар узуги тег-

тиди. Ҳолимнинг ўғли Жамолин ўша кундан кейин кўрганим ўйк. Эшиштимма, унга озодликдан маҳрум килиш жазоси тай-

инланган экан.

Орадан ойлар ўтиди. Фарруҳ Камбаров

Шаҳристон бозорига келиб, тилла буюм-

лар билан савдо киливчи бир аёлга си-

рга ва узукларни сотмоқи бўлди. Бир неча

лаҳзада атрофларига ҳаридорлар

йигина бошлиди. Кўркоқча аркон илон

қўйилади. Фарруҳ яшашни таъниши

да, — деди суд тегори чор-атрофий

хайрат билан томоша килишиарди.

Кинғир ишнинг кийиги кирк йилдан кейин ҳам чиқади деган нақд борхалди.

Фарруҳ яшашни таъниши килишиарди.

— Ҳаёт кинғир яшашни т